

Vasikkalogistiikalla tarttuvat taudit kuriin

8.2.2018

Laura Kulkas
Terveysthuolto
eläinlääkäri
Valio Oy

Vasikkakuolleisuus Suomessa 2009-2016

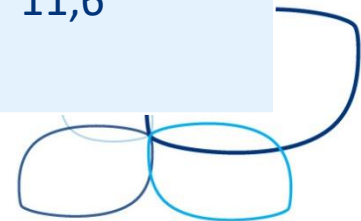
Vuosi	Syntymäkuolleisuus %	Myöhempi kuolleisuus %	Yhteensä %
2009	6,7	7,3	14,0
2010	6,7	8,9	15,6
2011	6,3	6,4	12,7
2012	5,9	6,4	12,3
2013	5,8	5,3	11,1
2014	5,7	4,8	10,5
2015	5,5	4,9	10,4
2016	5,4	5,0	10,4

Vasikkakuolleisuus Pohjoismaissa 2016

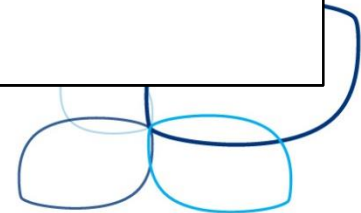
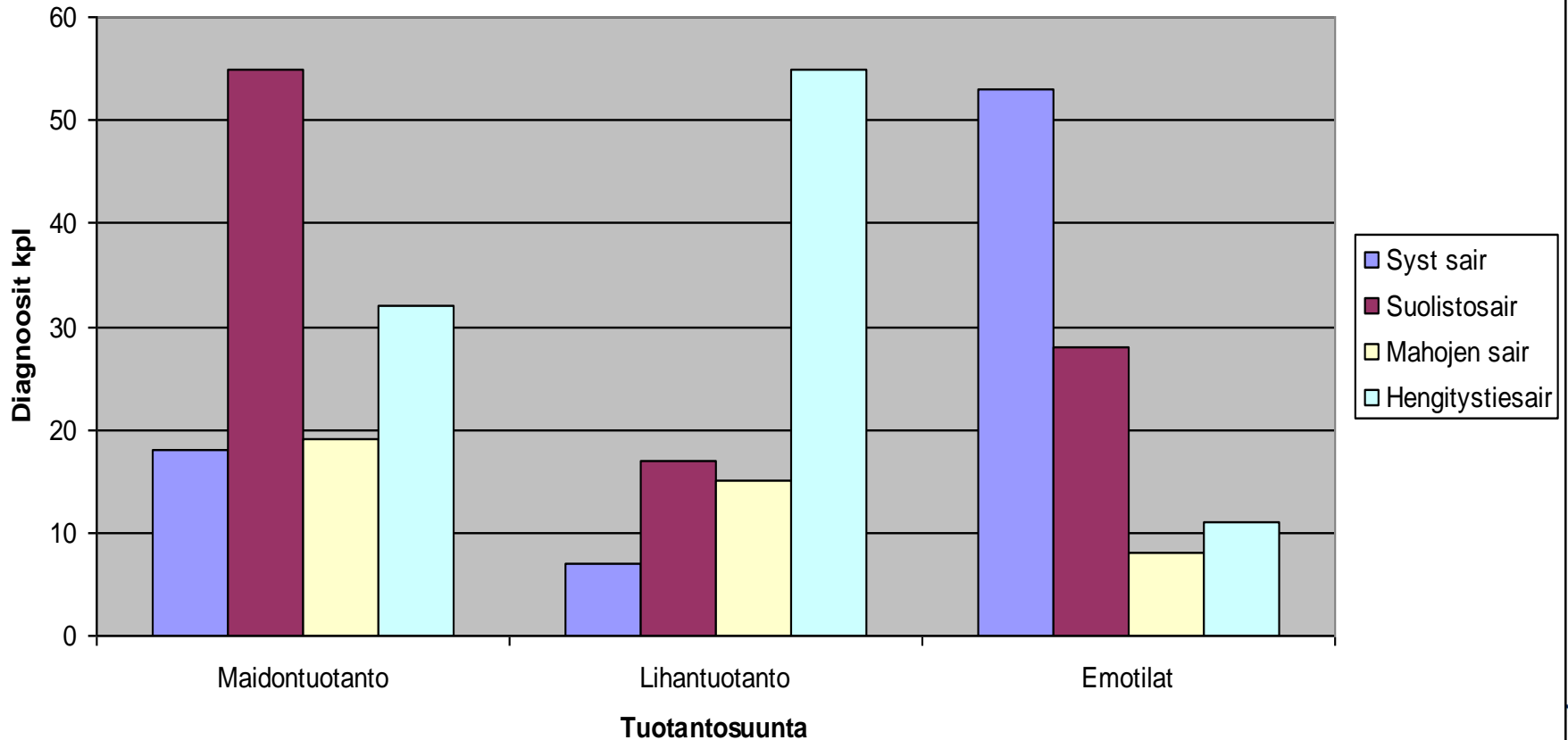
Maa	Syntymäkuolleisuus	Myöhempi kuolleisuus	Yhteensä
Islanti	10,3	5,5	15,8
Norja	5,2	2,6	7,8
Ruotsi	4,1	3,6	7,7
Suomi	5,4	5,0	10,4
Tanska	5,6	6,0	11,6

Eviran vasikkatutkimustilasto

Yleisimmät sairausryhmät eri tuotantomuodoissa

Miksi vasikkatilat ovat tärkeitä?

- Lypsykarjojen vasikkatilojen sijainnilla, rakenteella ja toiminnallisuudella on tärkeä merkitys vasikoiden sairastuvuudelle ja kuolleisuudella, varsinaisen hoidon lisäksi
- Vasikoiden sairastavuudella ja kuolleisuudella on sekä eettistä, taloudellista että työmäärä merkitystä
- Mitä suurempi karja, sitä suuremmaksi muodostuu tarttuvien tautien aiheuttama tartuntapaine (*Mycoplasma bovis*, *Cryptosporidium parvum*, rotavirusripuli...) ja sitä enemmän vasikat sairastavat ellei vasikkatiloja kehitetä ja toteuteta karjakoon vaatimusten mukaisiksi

Suositus vasikkaloista jotta saadaan vasikoiden terveys paranemaan

> **50** lehmän tiloilla vasikat pois
lehmänavetasta

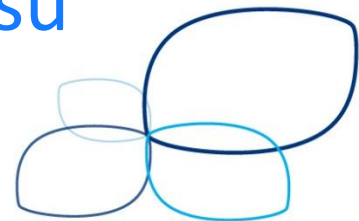
100 lehmän tiloilla 2 vasikkalaa;

➤ kevytrakenteinen kesävasikkala

➤ ja talvivasikkala → Tartuntakatkaisu 2 x /v.

500-1000 lehmän tiloilla 3-6 vasikkalaa →

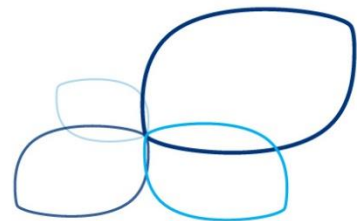
Joka tai joka kolmas kk tartuntakatkaisu

Kun uudet vasikkatilat otetaan käyttöön:

- **Uuteen vasikkatilaan viedään vain vastasyntyneitä vasikoita jotta tartuntaketjun katkaisulla on jonkinlaiset onnistumisen edellytykset!**
- **Vanhemmissa vasikoissa on jo monia tartuntoja, joten niitä ei kannata siirtää uuteen vasikkatilaan!**

M. bovis hallinta erottelemalla vastasyntyneet vasikat ulos valiolaisilla lypsykarjatiloilta

- 11 lypsykarjatilalla tartunta ilmennyt vuoden 2017 aikana

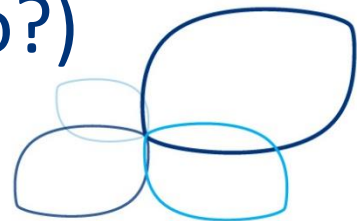
Tilaryhmä	LKM
Erottelivat vasikat onnistuneesti → Yksi kielteinen sierainlimanäytekierrös	5 (60 le, 40 le, 60 le, 100 le, 100 le)
Epäonnistui	1 Vasikkaerottelu kesti vain 3 kk (30 le)
Vas. erottelun jälkeen ei ole vielä otettu sierainlimanäytteitä	4 (100 le, 120 le, 50 le, 30 le)
Ei ole vielä ehtinyt erotella vas., koska tartunta todettu marraskuussa 2017	1 (50 le)

Vasikkatiloissa on tärkeää että:

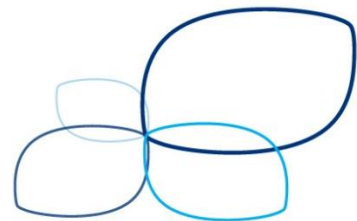
- Vasikat ovat erillään muun ikäisistä eläimistä
- Aluksi yksilökarsina, sitten parikarsina tai ryhmäkarsina
- Pienet ryhmät, maks. 6 vasikka/ryhmä
- All in - all out siirtyminen
- Mahdollisuus erotella kliinisesti sairaat
- Väljää (3 m²/eläin ?)
- Hyvä ilmanvaihto (ylipaineilmanvaihto?)

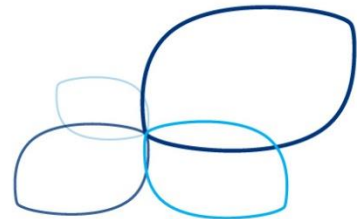
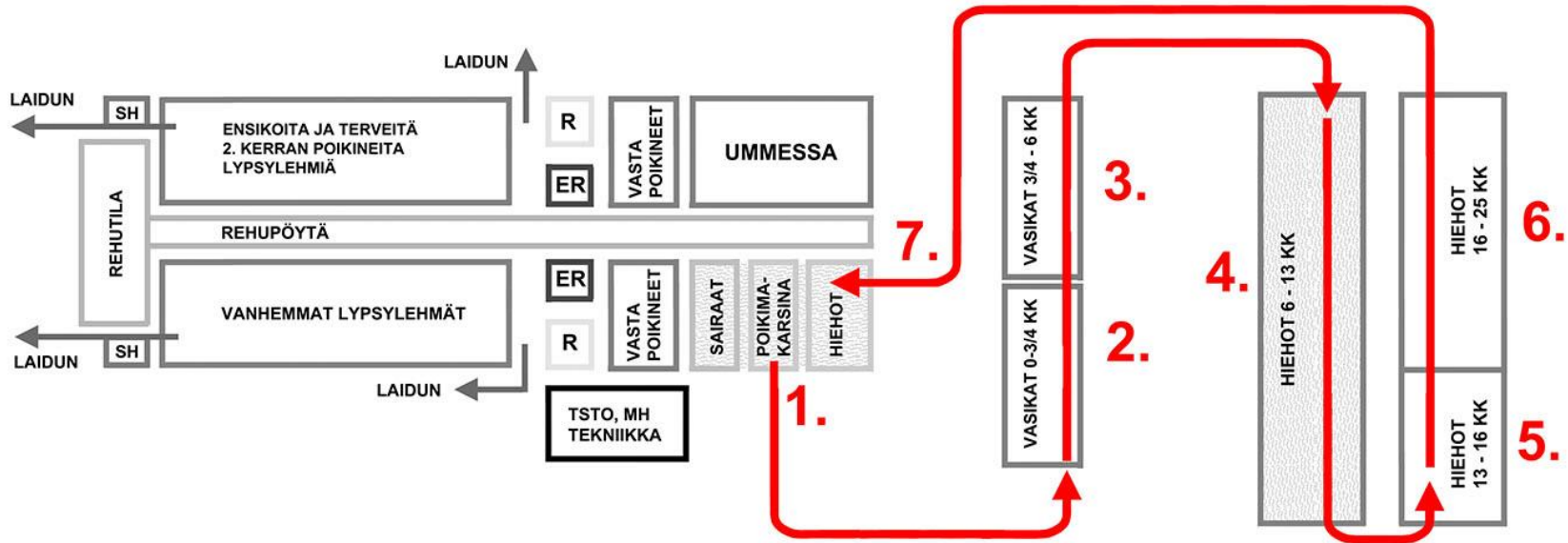
Vasikkatiloissa on tärkeää että:

- Helposti hoidettavissa (siivous, kuivitus, ruokinta)
- Siivous pääsääntöisesti koneellisesti
- Hyvä hygienia eläinten/ryhmien välillä
- Lattiaviemäröinti tarvitaan ainakin karsinoiden pesua varten
- Monitutti juottojärjestelmä
→ Vähintään 8 l juomaa/pv)

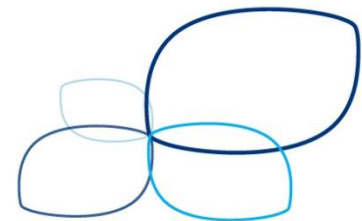
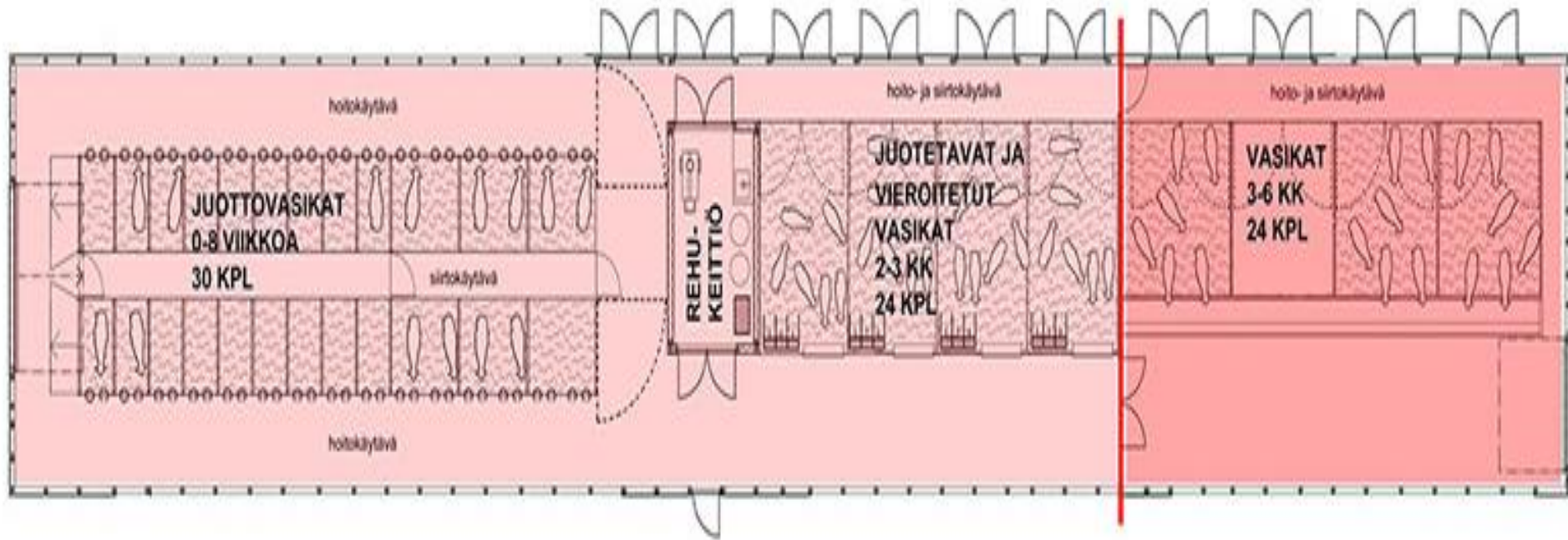

Vasikkatilan toteutus, LYTO II

LYTO II kaavio

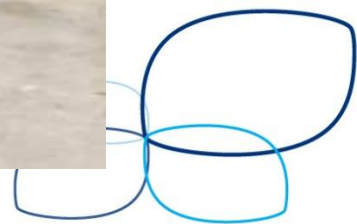

Maitoaho OY:n uusi vasikkala

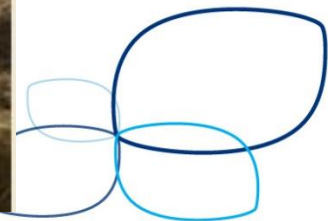
20180109_144342.jpg
Tyyppi: JPG-tiedosto
Koko: 4,13 Mt
Mitat: 4608 x 2592
kuvapistettä

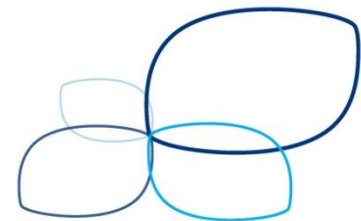

Toteteuttu LYTO II periaatteiden mukaisesti! All in-all out periaate!

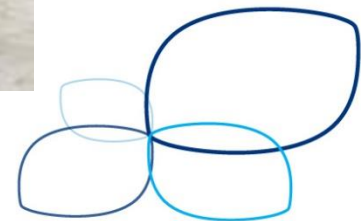

Sairaan vasikan erottelutiloja joustavasti ryhmäkarsinasta

Täyttö ruokintapöydältä →
Parempi takahuoltokäytävä!

Yli 3 kk => 2 pikkuvasikkaryhmää
yhteen → Eri ilmatilassa kuin
juottovasikat!

Vasikoita Igluissa → Kesävasikkala?

kuva Tapani Kivinen

Vasikoita ryhmäglussa

kuva Tapani Kivinen

Hyvää kevättä toivottaa Kulkkaan Kaunis!

